

Obsah

PŘEDMLUVA	9
KAPITOLA PRVNÍ	13
PROLOG. <i>O umělci vůbec a o obtížích, které jsou vždy spojeny se snahou definovati, co je Umění (s velikým U) a co Umění není, a o různých jiných problémech, které nebudou patrně nikdy rozřešeny.</i>	
KAPITOLA DRUHÁ	27
UMĚNÍ PREHISTORICKÉHO ČLOVĚKA. <i>Kapitola, v níž se pokusím rozsvítiti malou svičku v srdci prostorné a nesmírně temné jeskyně, která přes veškerá naše úsilí a pátrání dosud odepřela odhaliti většinu svých mimořádně zajímavých tajemství.</i>	
KAPITOLA TŘETÍ	39
UMĚNÍ EGYPTA, <i>země, kde si život hráli s mrtvými „na předstírání“.</i>	
KAPITOLA ČTVRTÁ	58
BABYLON, CHALDEA A ZEMĚ ZÁHADNÝCH SUMERŮ. <i>Ne- tušené umění údolí mesopotamského.</i>	
KAPITOLA PÁTÁ	70
HEINRICH SCHLIEMANN. <i>Krátká kapitola, jejíž větší část jest věnována vysvětlení slova „serendipismus“.</i>	
KAPITOLA ŠESTÁ	78
UMĚNÍ ŘEKŮ. <i>Historie malé hrstky lidí, která nás naučila většinu z toho, co víme.</i>	
KAPITOLA SEDMÁ	95
DOBA PERIKLOVA a přeměna malé skály (jakých je v jerseyjské nížině plno) v nejslavnější oltář světa.	
KAPITOLA OSMÁ	101
KERAMIKA, NÁUŠNICE A LŽÍCE. <i>Kapitola o tak zvaném menším umění obyvatel Hellady.</i>	

OBSAH

KAPITOLA DEVÁTÁ	113
<i>ETRUSKOVÉ A ŘÍMANÉ. Další kapitola plná nejistoty, vyplývající z hluboké neznalosti mnoha věcí, jež doufáme v nejbližší době odhaliti.</i>	
KAPITOLA DESÁTÁ	123
<i>ŽIDÉ. Národ o jediné budově a jediné knize.</i>	
KAPITOLA JEDENÁCTÁ	125
<i>RANÉ KŘESŤANSKÉ UMĚNÍ. Staří bohové umírají, a lidstvo se obrací zády k hříšnému světu.</i>	
KAPITOLA DVANÁCTÁ	131
<i>KOPTOVÉ. Zapomenutý národ, který však velmi zajímavě přispěl k umění raného křesťanského období.</i>	
KAPITOLA TŘINÁCTÁ	134
<i>UMĚNÍ BYZANTINCŮ. Doba, kdy bylo umění posledním útočištěm zděšeného světa.</i>	
KAPITOLA ČTRNÁCTÁ	140
<i>RUSKO. Umění ve slepé uličce.</i>	
KAPITOLA PATNÁCTÁ	144
<i>ISLAM. Umění obyvatel pouště.</i>	
KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ	150
<i>STŘEDOVĚKÁ PERSIE. Alchymistická kuchyně všech umění.</i>	
KAPITOLA SEDMNÁCTÁ	154
<i>ROMÁNSKÉ OBDOBÍ. Umění mezi ssutinami.</i>	
KAPITOLA OSMNÁCTÁ	167
<i>PROVENCE. Z poslední pevnosti starého světa vzniká několik nových umění. Trubadur a minnesingři začínají naplňovati svět svou hudbou a písněmi, a opět tušíme slabý vliv vzdáleného Bagdadu.</i>	
KAPITOLA DEVATENÁCTÁ	174
<i>GOTIKA. Krásná pohádka v šeredném světě.</i>	
KAPITOLA DVACÁTÁ	188
<i>KONEC GOTICKÉHO OBDOBÍ. Osamostatnění umělce a vznik několika nových technik na poli výtvarného a hudebního umění.</i>	

OBSAH

KAPITOLA JEDNADVACÁTÁ	200
DUCH RENAISSANCE. <i>Městské státy jsou opět střediskem umění, a renesanční architektonický sloh začíná pronikat do celého světa.</i>	
KAPITOLA DVAADVACÁTÁ	213
FLORENCIE. <i>Kapitola, která vás poučí nejen o starém slavném městě na řece Arnu, ale která je také napsána k počtě dobrého svatého Františka z Assisi a krátce se zmiňuje o životě a díle mimořádného umělce, známého pod jménem Giotto.</i>	
KAPITOLA TŘIADVACÁTÁ	225
IL BEATO FRA GIOVANNI ANGELICO DA FIESOLE. <i>Svatý František se štěcem.</i>	
KAPITOLA ČTYŘIADVACÁTÁ	227
NICCOLO MACCHIAVELLI <i>a noví ochránci umění.</i>	
KAPITOLA PĚTADVACÁTÁ	231
FLORENCIE SE STÁVÁ NEJVĚTŠÍM STŘEDISKEM UMĚNÍ <i>a Paolo Uccello dělá zajímavé objevy na poli perspektivy.</i>	
KAPITOLA ŠESTADVACÁTÁ	237
PUTTI. <i>Rozkošné malé děti, které florentští sochaři znovu vzkřísili k životu.</i>	
KAPITOLA SEDMADVACÁTÁ	239
VYNÁLEZ OLEJOMALBY. <i>Bratři van Eyckové učí své ghentské kolegy mísiti barvy zcela novým způsobem.</i>	
KAPITOLA OSMADVACÁTÁ	244
ITALSKÁ TOVÁRNA NA OBRAZY. <i>„Pošlete mi tucet prima Florentanů a půl tuctu Benátčanů prostředních cen“.</i>	
KAPITOLA DEVĚTADVACÁTÁ	271
AMERIKA. <i>Starý svět objevuje nový. Nový svět přímo nepřispívá ničím umění starého světa, avšak jeho bohatství nepřímo vytvoří novou třídu příznivců umění, kteří pak ovlivňují vkus doby a tím dopomáhají ke skončení středověku.</i>	
KAPITOLA TŘICÁTÁ	279
NOVÉ UŠI ZAČÍNÁJÍ SLYŠETI, KDYŽ SE UŽ NOVÉ OČI NAUČILY VIDĚTI. <i>Palestrinská doba a škola velikých Nizozemců.</i>	

KAPITOLA JEDNATŘICÁTÁ	290
NOVÝ BLAHOBYT VNIKÁ DO SRDCE EVROPY. <i>Dva mistrní umělci, Albrecht Dürer z Norimberka a Hans Holbein z Basileje, ukazují Italům, že barbaři na druhé straně Alp nejsou pozadu.</i>	
KAPITOLA DVAATŘICÁTÁ	303
MOHUTNÁ TVRZ JEST NÁŠ PÁN. <i>Protestantství a umění.</i>	
KAPITOLA TŘIATŘICÁTÁ	306
BAROK. <i>Církev a stát přešli k protiútoku. Jaký to mělo vliv na vývoj umění.</i>	
KAPITOLA ČTYŘIATŘICÁTÁ	322
HOLANDSKÁ ŠKOLA MALBY. <i>Podivná epidemie malířské hypertrofie zachvátil celý národ.</i>	
KAPITOLA PĚTATŘICÁTÁ	337
LE GRAND SIÈCLE. <i>Pod praporem velkého francouzského krále Ludvíka napomáhá umění konečnému vítězství zásady autokracie.</i>	
KAPITOLA ŠESTATŘICÁTÁ	351
MONSIEUR DE MOLIÈRE ZEMŘE A JE POCHOVÁN V POSVÁTNÉ PŮDĚ. <i>Král Ludvík XIV. zavede opět do módy návštěvu divadla.</i>	
KAPITOLA SEDMATŘICÁTÁ	357
NA SCÉNĚ SE ZNOVU OBJEVUJE HEREC. <i>O divadle, v němž mimové Jeho Veličenstva hráli své hry.</i>	
KAPITOLA OSMATŘICÁTÁ	359
OPERA. <i>Versailleský dvůr se připravuje na novinky z oblasti hudby.</i>	
KAPITOLA DEVĚTATŘICÁTÁ	371
CREMONA. <i>Malá oklika, abychom navštívili domov lombardských houslařských dynastií.</i>	
KAPITOLA ČTYŘICÁTÁ	376
NOVÁ MÓDNÍ FORMA ZÁBAVY. <i>Monteverdi a Lulli a počátek francouzské opery při dvoře Ludvíka XIV.</i>	
KAPITOLA JEDNAČTYŘICÁTÁ	386
ROKOKO. <i>Nevyhnutelná reakce. Po století umělé vznešenosti jde svět za novým ideálem, a malé děti se učí, že jsou v životě jen tři důležité věci — přirozenost, prostota a půvab.</i>	

OBSAH

KAPITOLA DVA A ČTYŘICÁTÁ A JEŠTĚ ROKOKO. <i>Osmnácté století jinde v Evropě.</i>	394
KAPITOLA TŘIAČTYŘICÁTÁ INDIE, ČÍNA A JAPONSKO. <i>Evropa pozná, že se může od těchto dalekých národů mnohému naučiti.</i>	404
KAPITOLA ČTYŘIAČTYŘICÁTÁ GOYA. <i>Poslední veliký universální malíř.</i>	420
KAPITOLA PĚTAČTYŘICÁTÁ KNIHA ILUSTRACÍ USTUPUJE NOTÁM. <i>Hudba je po malířství nejoblíbenějším uměním, a těžiště hudebního života je posunuto z jihu na sever.</i>	425
KAPITOLA ŠESTAČTYŘICÁTÁ BACH, HANDEL, HAYDN, MOZART A BEETHOVEN. <i>Generální štáb vede svou armádu pokorných hudebníků ke skvělému vítězství.</i>	427
KAPITOLA SEDMAČTYŘICÁTÁ POMPEJE, WINCKELMANN A LESSING. <i>Malé římské město, nedávno vzkříšené z popela, a dva učení Němci se spojili, aby dali nový popud k tak zvanému „klasickému hnutí“.</i>	469
KAPITOLA OSM A ČTYŘICÁTÁ REVOLUCE A CÍSAŘSTVÍ. <i>Z vítězství klasického slohu vyplývá snaha učiniti z umělce politického propagátora.</i>	473
KAPITOLA DEVĚTAČTYŘICÁTÁ CHAOS 1815—1937. <i>Umění a život se rozcházejí.</i>	481
KAPITOLA PADESÁTÁ ROMANTICKÉ OBDOBÍ. <i>Všeobecný únik do oblasti zříceného hradu; básník se zlomeným srdcem a kostkovanými kalhotami.</i>	485
KAPITOLA JEDNAPADESÁTÁ VZPOURA V ATELIERU. <i>Realisté odmítají hledati nadále bezpečí v úniku a chystají se k protiútoku.</i>	487
KAPITOLA DVAAPADESÁTÁ ASYL. <i>Museum je velmi vítaným domovem pro mrtvé, ale jako asyl pro živé se rozhodně neosvědčuje.</i>	496

OBSAH

KAPITOLA TŘIAPADESÁTÁ	501
HUDBA DEVATENÁCTÉHO STOLETÍ. <i>Hudba zaujímá místo, jež ostatní umění ztratila a statečně si je chrání.</i>	
KAPITOLA ČTYŘIAPADESÁTÁ	506
DAS LIED, <i>jež lze nahraditi slovem „píseň“, není to však totéž.</i>	
KAPITOLA PĚTAPADESÁTÁ	515
PAGANINI A LISZT. <i>Příchod profesionálního virtuosa a emancipace umělce.</i>	
KAPITOLA ŠESTAPADESÁTÁ	526
BERLIOZ. <i>Počátek naší moderní „populární“ hudby.</i>	
KAPITOLA SEDMAPADESÁTÁ	532
DAGUERRE. <i>Malíř objeví nebezpečného soupeře v páně Daguerrových „heliografických obrazech“.</i>	
KAPITOLA OSMAPADESÁTÁ	535
JOHANN STRAUSS. <i>A jak se opět komponovala taneční hudba, aby lidé opět tančili.</i>	
KAPITOLA DEVĚTAPADESÁTÁ	539
CHOPIN. <i>Původce moderního národního „blues“.</i>	
KAPITOLA ŠEDESÁTÁ	545
RICHARD WAGNER. <i>Otec dnešního Německa.</i>	
KAPITOLA JEDNAŠEDESÁTÁ	552
JOHANNES BRAHMS. <i>Přívětivý filosof, který se vyjadřoval hudbou.</i>	
KAPITOLA DVAŠEDESÁTÁ	556
CLAUDE DEBUSSY. <i>Impresionistický sloh přechází z malířova atelieru do pracovní skladatele.</i>	
KAPITOLA TŘIŠEDESÁTÁ	559
ZÁVĚR. <i>Na rozloučenou s přáním mnoha štěstí.</i>	
DOUŠKA	562
<i>Jak použítí této knihy.</i>	